

Тузаллик, ободлик, яратувчилик айёми

Яна баҳор келди. Яна оламда
Ажиб бир гўзаллик, ажиб бир баёт.
Мен сени қўтлайман шу улўз дамда,
Улўз елкадошим, музаффар ҳаёт!
Ташбих ахтармангиз ушбу газалдан,
Нақд жойда насия не керак асли.
Аён бир хислатинг бордир азалдан.
Сени атамишлар уйғониш фасли!
Еллар ҳам уйғонди ишқалаб кафтин,
Офтоб ҳам юксалди — тик келар қуёш.
Тоглар ҳам юк ташлаб қўтарди кифтин,
Безавол майса ҳам силкитади бош...
Ховлиқма жилгалар чопар безга,
Қушлар қий-чувиға тўлмиш дала, бог.
Сенинг висолингдан қувонмай нега,
Баҳор, соғинтирдинг ахир кўп узоқ!

Атоқли шоир эътироф этганидек, барча инсонларни соғинтирган, табиатни уйғотадиган, ҳаётни янгилайдиган, борлиқни ўзгартирадиган фаслларнинг кўрками ва эркаси баҳор замини замонда ана шундай бошланади. Бу фаслда нафақат дов-дарахтлар, майсалар, ўсимлиқлар юз очади, яшилликка бурканади. Баҳор шу тарика табиатни, борлиқни уйғотади. Табиатдаги, борлиқдаги уйғониш эса жамиятдаги, башарият ҳаётидаги уйғонишни бошлаб беради.

Муносабат

ДФВ –

адолат ва инсонпарварликнинг юксак ифодаси

Робохон МАХМУДОВА,
Ўзбекистон "Адолат" СДП
Сиёсий Кенгаши раиси,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатасидаги партия
фракцияси раҳбари

Табиатнинг қайта жонланишини англа-
тувчи Наврўз ва руҳий покланиш тимсоли
бўлмиш муборак Рамазон ҳайити арафасида
давлатимиз раҳбари томонидан навбатдаги
меҳр-мурувват ва инсонпарварлик қадами
ташланди. Ўзбекистон Республикаси Прези-
дентининг "Жазо муддатини ўтаётган, қил-
мишига чин кўнгилдан пушаймон бўлган
ва тузалиш йўлига қатъий ўтган бир гуруҳ

шахсларни афв этиш тўғрисида"ги фармони
имзолангани халқимизга хос кечиримли-
лик, меҳр-оқибат ва бағрикенглик фазилат-
ларининг яна бир амалий ифодаси бўлди.
Мазкур ҳужжат замирида давлатимизнинг
инсон қадрига бўлган чексиз ҳурмати, де-
мократик қадриятларга содиқлиги ва
"Инсон қадри учун" тамойилининг ҳа-
ётий ифодаси мужассам.

ДИҚҚАТ,
ЯНГИ РУКН:

ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ ҲАҚИДА ГАПЛАШАМИЗ

...Биргина 2025 йилнинг ўзида ҳайдовчилар то-
монидан 24 миллионга яқин қоидабузарлик со-
дир этилган. Энг ачинарлиси, сўнгги икки йилда
йўл-транспорт ҳодисалари оқибатида 3 651 на-
фар инсон ҳаётдан кўз юмган. Бу шунчаки рақам
эмас, бу – минглаб оилалар бошига тушган фо-
ҳиа, мусибат. Шу сабабли биз ўзимиз тайёрла-
ган қонун лойиҳасида жазо тизимидаги ному-
таносибликларни бартараф этиш ва қонун усту-
ворлигини таъминлашга қаратилган нормаларни
таклиф этаяпмиз.

...Буюк Британия ва Канадада маст ҳолатда ав-
тоҳалокат содир этиб, одам ўлимига сабаб бўл-
ган ҳайдовчи умрбод қамоқ жазосига ҳукм қили-
ниши мумкин. Японияда бундай қилмиш учун 20
йилгача озодликдан маҳрум қилиш жазоси белги-
ланган.

Мавзу юзасидан Қонунчилик палатасидаги
"Адолат" СДП фракцияси аъзоси Зухриддин
МАВЛОНОВ билан суҳбатни

КЕЛГУСИ СОНДА КУТИНГИ!

Раҳбар ва ёшлар

КЕЛАЖАК ЭҒАЛАРИ БИЛАН

ЮЗМА-ЮЗ: партия ёшларни юксак
марралар сари чорламоқда

КЕЛАЖАК ЭҒАЛАРИ БИЛАН ЮЗМА-ЮЗ: партия ёшларни юксак марралар сари чорламоқда

1 Олий Мажлис Қонунчилик палатасида Ўзбекистон "Адолат" СДП ташаббуси билан "Раҳбар ва ёшлар" мавзусида учрашув ташкил этилди. Мазкур тадбир давлатимиз раҳбари ташаббуси билан ҳар ҳафтанинг пайшанба куни "Ёшлар куни" сифатида белгилангани муносабати билан ўтказилиб, навқирон авлод вакиллари билан очик, самарали ҳамда тизимли мулоқотнинг амалий ифодасига айланди.

Тадбирдан қўзланган асосий мақсад ёшларнинг фикр-мулоҳазалари ва эҳтиёжларини бевосита эшитиш, уларни қўйнаётган муаммоларга ечим топишда қўмақлаштириш, шунингдек, жамият тараққиётидаги ўрни ва фаоллигини янада мустаҳкамлашдан иборат бўлди.

Таъкидланганидек, бундай учрашувлар ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга қаратилган эзгу аниҳа сифатида изчил давом эттирилади.

Учрашувда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, "Адолат" СДП Сийёсий Кенгаши Марказий аппарати масъул ходимлари, Тошкент давлат аграр университети профессор-ўқитувчилари ва талабалари, партия фаоллари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этдилар.

Тадбирнинг дастлабки қисмида Тошкент давлат аграр университети талабалари Олий Мажлис Қонунчилик палатаси фаолияти, унинг ташкилий тузилмалари билан яқиндан таништирилди. Шунингдек, талабалар Қонунчилик палатаси кутубхонаси, музейи ва ялли мажлислар залида бўлиб, мамлакатимиз қонунчилик тизими фаолияти билан амалий жиҳатдан танишиш имконига эга бўлдилар. Бу

эса ёшларда парламент фаолиятига доир тасаввурларни янада бойитишга хизмат қилди.

Шундан сўнг Ўзбекистон "Адолат" СДП Сийёсий Кенгаши раиси, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги партия фракцияси раҳбари Робохон Махмудова иштирокида очик мулоқот бўлиб ўтди. Мулоқотда партия раҳбари "Адолат" партияси ёшлар сиёсатида алоҳида эътибор қаратаётганини, ёшларнинг жамият ҳаётидаги фаол иштироки мамлакат тараққиётининг муҳим омиллигини таъкидлади. Шу билан бирга, у ёшларни ўз ҳуқуқ ва имкониятларидан самарали фойдаланишга, фаол фуқаролик позициясини шакллантиришга чақирди.

Тадбирда Тошкент давлат аграр университетининг ёшлар масалалари ва маънавий-маърифий ишлар бўйича биринчи проректори Жасур Лапасов ҳам сўзга чиқиб, олийгоҳда ёшлар билан олиб борилаётган маънавий-маърифий ва тарбиявий ишлар, талабаларнинг илмий ҳамда ижтимоий фаоллигини оширишга қаратилган лойиҳалар ҳақида атрафлича маълумот берди. У, шунингдек, олий таълим муассасалари билан Сийёсий партиялар ўртасидаги ҳамкорлик ёшлар тарбияси ва уларнинг ижтимоий фаоллигини кучайтиришда муҳим аҳамиятга эга эканини таъкидлади.

Учрашувда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати, Ўзбекистон "Адолат" СДП "Ёшлар қаноти" раиси Бехзод Тўхтамурадов ҳам маъруза қилди. У партия "Ёшлар қаноти" томонидан амалга оширилаётган ташаббуслар, ёш авлоднинг қонунчилик жараёнларидаги иштироки, ёшларга оид давлат дастурларининг амалий натижалари хусусида батафсил

тўхталди. Ёш депутат ўз чиқишида ёшларни партия сафида фаол бўлишга, ижтимоий-сиёсий ҳаётда муносиб ўрин эгаллашга чақирди.

Учрашувнинг савол-жавоб ва фикр алмашув қисми айниқса қизгин руҳда кечди. Талаба-ёшлар ўзларини қизиқтирган қатор масалалар юзасидан партия вакилларига мурожаат қилдилар. Хусусан, таълим сифати, ёшлар бандлиги, тадбиркорлик имкониятлари, ҳуқуқий саводхонлиги каби долзарб мавзулар атрафлича муҳокама қилинди. Иштирокчиларнинг ҳар бир саволига батафсил ва асосли жавоблар берилди, амалий таклиф ва ташаббуслар илгари сурилди.

Учрашувда таъкидланганидек, бундай учрашувлар ёшларнинг давлат бошқаруви, парламент фаолияти ва қонунчилик жараёнлари ҳақидаги билим ҳамда тасаввурларини кенгайтириши, уларнинг жамият ҳаётидаги фаол иштирокини рағбатлантиради.

Шу боис "Адолат" СДП бундан бунён ҳам ёшлар билан тизимли мулоқотни давом эттириши, уларнинг ижтимоий-сиёсий жараёнлардаги иштирокини кенгайтириши, ташаббус ва инициативаларини қўллаб-қувватлаш борасидаги ишларни янада кучайтиришга қатъий бел боғлагани таъкидланди. Зеро, "Раҳбар ва ёшлар" учрашуви навқирон авлоднинг давлат ва жамият ҳаётидаги ўрнини мустаҳкамлаш, уларнинг овозини эшитиш ва қўллаб-қувватлашга қаратилган муҳим мулоқот майдони сифатида яна бир бор ўз аҳамиятини намоён этди.

"Адолат" СДП Матбуот хизмати

АФВ – адолат ва инсонпарварликнинг юксак ифодаси

1 фармонга мувофиқ, жами 392 нафар шахс афв этилди. Уларнинг 223 нафари асосий жазодан тўлиқ озод қилинган бўлса, 82 нафари мuddатдан илгари шартли озод этилди. Шунингдек, 34 нафар шахснинг жазоси энгилроғи билан алмаштирилди, 53 нафарининг эса жазо мuddатлари қисқартирилди. Бу рақамлар шунчаки статистика эмас, балки юзлаб оилалар қалбидаги умид ва юзлаб инсонлар учун ўз тақдирини эзгулик томон буриш имкониятидир.

Афв этилганлар орасида 26 нафар аёлнинг борлиги алоҳида аҳамиятга эга. Бу – оила чироғи бўлган аёлларнинг ўз хонадонига қайтиши, фарзандларнинг она меҳридан баҳраманд бўлиши демакдир. 14 нафар кекса ёшдаги отахонларнинг афв этилиши эса халқимизнинг катталарга ҳурмат ва меҳр-оқибат каби азалий қадриятларини намоён этади. Айниқса, афв этилганлар орасида 166 нафар ёшнинг борлиги диққатга сазовор. Адашган йилит-қизларга берилган иккинчи имконият – уларнинг келажагини қуриш учун очилган янги эшиқдир. Бу давлатимиз ёшлар сиёсатининг нечоғлик ҳаётӣ ва инсонпарвар эканидан далолат беради.

Афв этилганлар ичида таъкидланган ташкилотлар фаолиятида қатнашган 24 нафар шахснинг борлиги давлатимиз бағрикенглигининг юксак намунасидир. Янги Ўзбекистонда қилмишига пушаймон бўлиб, тўғри йўлга ўтган ҳар бир инсонга имкон бериш – давлат сиёсатининг муҳим устунидир. Зеро, ҳақиқий адолат фақат жазоланган эмас, балки хатосини англаган инсонни жамиятга қайтариш ва унинг оилавий бағрибунглигини таъминлашдан иборатдир.

Фармонда афв этилган шахсларни ижтимоий ҳаётга мослаштириш, уларни фойдали меҳнат билан банд қилиш ва соғлом турмуш тарзига қайтариш бўйича масъул идораларга аниқ вазифалар юклатилган. Зотан, инсонни афв этишнинг ўзи етарли эмас, унинг келажакка ишончи ва муносиб ҳаёт кечирishi учун зарур шароит яратиш ҳам гоёта муҳимдир.

Афв этилган шахсларнинг касб-хунар эгаллаши ва бандлик билан таъминлашида маҳалла фаоллари ҳамда ҳудудий партия ташкилотларимизнинг амалий қўмағи зарур бўлади. Хусусан, бандлик дастурларини ташкил этиш, тадбиркорлик ташаббусларини қўллаб-қувватлаш ва психологик мадад бериш ишларида фаол иштирок этадилар.

Бугун Янги Ўзбекистон ислохотлари марказида инсон қадри, унинг ҳуқуқ ва манфаатлари турибди. Мазкур фармон ана шу эзгу тамойилларнинг амалий ифодаси бўлди. Ишонимизки, афв этилган фуқаролар ўзларига билдирилган ишонччи оқлаб, Ватан равнақи йўлида ҳалол меҳнат қиладилар.

Фракция йиғилиши

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги "Адолат" СДП фракцияси йиғилишида Президентимиз раислигида аҳоли мурожаатлари билан ишлаш тизимини такомиллаштиришга бағишлаб ўтказилган видеоселекторда илгари сурилган ташаббусларнинг аҳамияти ҳақида сўз юритилди.

КРЕАТИВ ИҚТИСОДИЁТ

субъектлари қўллаб-қувватланади

Депутатлар аҳоли мурожаатлари билан ишлаш тизимини янги даражага кўтариш ва жамоатчилик фикрини чуқур таҳлил қилишга бағишланган ушбу йиғилиш юртимиздаги демократик қадриятларни янада чуқурлаштириш, пировардида халқ билдирган ишонччи оқлаш масъулиятини кучайтириш билан аҳамиятли эканини қайд этдилар.

Фракция аъзолари, айниқса, алимент тўловчиларни касбга ўқитиш ва бандлигини таъминлаш орқали мурожаатларни икки бараварга камайтириш, туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома олиш каби энг зарур ҳужжатларни расмийлаштиришни соддалаштириш бўйича белгилаб берилган вазифаларни қўллаб-қувватлашди.

Шундан сўнг йиғилишида креатив иқтисодиётни ривожлантиришга қаратилган қонун лойиҳаси қўриб чиқилди.

Таъкидланганидек, мамлакатимизда маданият ва санъатни ривожлантиришга, аҳолининг ва юртимизга ташриф буюрувчи туристларнинг маданий дам олишларида кенг шарт-шароитлар яратиш ҳамда соҳани давлат томонидан қўллаб-қувватлашга қаратилган кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда.

Ушбу қонун лойиҳаси ҳам креатив иқтисодиёт соҳасини тизимли ривожлантириш, ижодкорлар ва креатив тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш ҳамда соҳада инновацион фаолиятни рағбатлантиришга қаратилган.

Қонун лойиҳасида креатив иқтисодиёт субъектларини қўллаб-қувватлаш механизмларини жорий этиш, улар учун қўлай ташкилий-ҳуқуқий ва иқтисодий шарт-шароитлар яратиш назарда тутилмоқда.

– Қонун лойиҳаси фракциямиз йиғилишида атрафлича муҳокама қилиниб, уни янада такомиллаштириш бўйича бир қатор таклифлар берилди, – дейди фракция аъзоси Бехзод Тўхтамурадов. – Унда назарда тутилмаётган нормалар маданият ва санъат соҳасини янада ривожлантириш, хусусан, мамлакатимиз аҳолиси ва хориждан ташриф буюрувчи сайёҳлар учун ўтказилаётган маданий тадбирларни юқори савияда ташкил этилишига хизмат қилади.

Муҳокамадан сўнг қонун лойиҳаси депутатлар томонидан қўллаб-қувватланди.

"Адолат" СДП Матбуот хизмати

Давра суҳбати

МАҲАЛЛА ИНСТИТУТИНИНГ ЖАМИЯТДАГИ РОЛИНИ МУСТАҲКАМЛАШДА ПАРЛАМЕНТНИНГ ЎРНИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги "Адолат" СДП фракцияси Демократик институтлар ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш масалалари қўмитаси билан ҳамкорликда "22 март – Маҳалла тизими ходимлари куни" муносабати билан "Маҳалла институтининг жамиятдаги ролини мустаҳкамлашда парламентнинг ўрни" мавзусида давра суҳбати ўтказди.

Видеоконференц алоқа шаклида ўтган тадбирда депутатлар, Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси ва унинг ҳудудий раҳбарлари, маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Таъкидланганидек, кейинги йилларда мамлакатимизда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолияти самарадорлигини ошириш, маҳалла институтини аҳолига энг яқин ва халқчил тузилмага айлантириш, уларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, давлат органлари ва фуқаролик жамияти институтлари билан ўзаро ҳамкорлигини янада ривожлантиришга қаратилган кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда.

Тадбирда партия етакчиси, Қўйи палатадаги "Адолат" СДП фракцияси раҳбари Робохон Махмудова сўзга чиқди.

– Бу маҳалла деғанди миллий давлатчиликнинг таянчи, халқимизнинг асрий қадриятлари ва аҳиллиги мужассам бўлган муқаддас масканини туйшунамиз. Шарқ фалсафасида ҳам бу тузилма доимий равишда давлат ичидеги кичик давлат вазифасини ўтаган. Абу Наср Форобийнинг "Фозил одамлар шаҳри" асаридега келтирилган жамиятнинг бошқариш борасидаги ўятлари ёки жаҳид боболаримизнинг миллий ўзликни асраш йўлидаги саъй-ҳара-

катлари замирида ҳам айнан маҳалланинг қудратли бошқаруве кучи етганини яхши биламиз. Бугун Янги Ўзбекистонда маҳалла институтига нисбатан қарашлар тубдан ўзгарди. У энди шунчаки жамоатчилик тузилмаси эмас, балки самарали бошқаруве моделидир, – дея таъкидлади партия Сийёсий Кенгаши раиси.

Президент раҳбарлигида соҳада олиб борилаётган ислохотлар натижасида маҳалла ҳаётимизга дахлдор бўлган барча масалаларни ҳал этишда халқ ва давлатни бир-бирига яқинлаштириб, муносабатларни тартибга солувчи муҳим тузилмага айланмоқда. Хусусан, ҳудудлардаги ижтимоий-иқтисодий муаммоларни жойида ҳал этиш мақсадида маҳаллалар ваколатлари кенгайтирилиб, уларнинг молиявий мустақиллиги кучайтирилди.

Маҳалла институтини ислох қилиш ва уни халқ ҳаётига яқин, самарали тизимга айлантириш бўйича муайян ишлар амалга оширилди. Маҳалла раисларининг ваколат мuddати 3 йилдан 5 йилга узайтирилиб, "еттилик" вертикали тизими яратилди. Бугун ҳамма соҳа ва йўналишлар бўйича "маҳалла еттилиги" тизими самарали фаолият олиб бораётгани натижасида қўлаб масалалар ортқича ҳоғозбозликсиз, югур-югурларсиз маҳалланинг ўзида ҳал бўлмоқда.

"Маҳалла еттилиги" ҳамкорлигида

амалга оширилган ишлар туфайли маҳаллаларни ишсизлик, жиноятчилик ва оилавий ажримдан ҳоли ҳудудга айлантиришга доир таъсирли чора-тадбирлар амалга оширилди. Бу орқали 5,2 миллион нафар аҳоли даромадли меҳнатга жалб қилиниб, 2 090 та маҳалла ишсизликдан ҳоли ҳудудга айланди. Ижтимоий шартнома асосида кўмак кўрсатиш орқали 311 мингта оила камбағалликдан чиқарилди.

Шунингдек, аҳоли томонрасида етиштирилган мева-сабзавот маҳсулотларини экспорт буйича 8 272 та маҳаллада йил бошида режа қилиниб, экспорт 487,0 миллион долларга етказилди. Камбағал оилалар томонрасида 116 минг 233 туп лимон, кўча бўйларидеги хонадонга 1 миллион 902 минг туп, аҳоли томонраси атрафига 3 миллион 450 минг туп узум кўчатлари еклиди.

"Маҳалла бюджети" тизими орқали маҳаллаларга 577,9 миллиард сўм маблағ туширилиб, ҳар бир маҳаллада "еттилик" коллегиал қарори асосида бу маблағлар мақсадли ва манзилли сарфланди. Жумладан, маҳалла инфратузилмасини яхшилашга сарфланган 145,1 миллиард сўм маблағ эвазига 1 626 та маҳаллада ички йўллар таъмирланиб, энергия тежамкор ёритиш чироғлари ва трансформаторлар ўрнатилди. 2 876 та маҳаллада электр тармоғи янгиланган бўлса, 1 384 тасида ичимлик сув тармоғи таъмирланиб, 6 489 та спорт майдончаси барпо этилди.

Бундан ташқари, аҳолини соғлом турмуш тарзига жалб қилиш бўйича 624 километр "Саломатлик йўлағи" барпо этилди. Маҳалланинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга 153,5 миллиард сўм маблағ сарфланиб, 284 та маҳалла биноси қурилди, 2 205 таси

эса таъмирланди. "Муҳтож оиллага субсидия бериш" модули орқали "еттилик"нинг қарори асосида 671 нафар уй-жой шариотини яхшилашга муҳтож бўлган шахсларга 120 миллион сўмгача бўлган жами 84 миллиард 213 миллион сўмлик ипотека кредитлари ажратилган.

– Юрт ободлиги, энг аввало, маҳалладан бошланади, – деди қўмита раиси ўринбосари Абдулло Аслонов. – Шу боис сўнғги йилларда маҳалланинг жамият бошқарувидаги ўрни ва ролинини оширишга қаратилган кенг қўламли ислохотлар амалга оширилиб, соҳа ривожига доир юзга яқин норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинди. Янги таҳрирдаги Конституциямизда ҳам маҳалла институтини мақоми мустаҳкамланди. Бугун маҳаллаларда юз бераётган ўзгартирилган одамларнинг ҳаётга интилишини оширишда. Халқимиз турмуш даражаси бутунлай ўзгариб, ислохотлар самарасини ҳар бир инсон ўз қўлидаги ҳаётда ҳис қилишга, сезишга.

Давра суҳбатиде сўз олганлар кейинги йилларда маҳалла институтини такомиллаштириш давлат сиёсатининг энг устувор йўналишларидан бирига айланганини, жорий йилни "Маҳаллаларни ривожлантириш ва жамиятни юксалтириш йили" деб эълон қилиниши нафақат маҳалла инфратузилмасини яхшилаш, балки Янги Ўзбекистон ислохотларининг ҳар бир маҳаллага, ҳар бир хонадонга, ҳар бир инсон ҳаётига кириб боришига хизмат қилишини қайд этдилар.

Тадбирда депутатлар томонидан соҳа истиқболига қаратилган бир қатор таклифлар берилди.

"Адолат" СДП Матбуот хизмати

ЯНГИХАЁТ: МУАММОЛАРГА ЕЧИМ ТОПИЛМОҚДА

Бугунги кунда давлат ва жамият ўртасидаги ишонч кўпригини мустаҳкамлашда халқ вакилларининг бевосита маҳаллабай ишлаш тизими муҳим аҳамият касб этмоқда.

“Адолат” СДП фракцияси аъзоси, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Ойдин Абдуллаеванинг Тошкент шаҳар Янгиҳаёт туманида ўтказган ўрганишлари ҳам айнан шу мақсадга йўналтирилди.

Жойлардаги мулоқотлар шунчаки расмий учрашув эмас, балки ҳудуднинг ижтимоий-иқтисодий манзарасини ичидан кузатиш, аҳолини қийнаётган оғриқли нуқталарни аниқлаш ва уларга тизимли ечим топиш йўлидаги навбатдаги муҳим қадам бўлди.

МАЪНАВИЯТ — ҚАЛБЛАРНИ БИРЛАШТИРУВЧИ КУЧ

Маълумки, бугунги кунда ҳар қандай жамиятнинг ривожланиши фақат иқтисодий кўрсаткичлар билан эмас, балки унинг фуқаролари қалбидagi маънавий бойлик билан ҳам ўлчанadi. Маданият ва маърифат инсон руҳиятининг асосий пойдевори сифатида халқни бирлаштириш, миллий ўзлигини мустаҳкамлаш ва ёш авлодларни тарбиялашда бекиёс восита ҳисобланади.

Мазкур омиллардан келиб чиққан ҳолда Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги “Адолат” социал-демократик фракцияси аъзоси Ойдин Абдуллаеванинг ташаббуси билан Янгиҳаёт туманида истиқомат қилувчи ижтимоий кўмакка муҳтож оилалар вакилларидан бир гуруҳи Ўзбек миллий академик драма театрига таклиф этилди. Мамлакатимизнинг энг нуфузли саҳна санъати масканида меҳмонлар Ўзбекистон халқ шоири, драматург Усмон Азим қаламига мансуб, таниқли режиссёр Валижон Умаров томонидан маҳорат билан саҳналаштирилган “Чўлпон” спектаклини томоша қилиш имкониятига эга бўлдилар.

Театр санъати инсонни тирик ҳис-туйғулар орқали тафаккурга, ўз-ўзини англашга ва миллий қадриятларни қадрлашга ундайди. Шу нуқтага назардан бу каби тадбирларнинг ижтимоий аҳамияти ҳам катта. Эҳтиётмадор оилалар кўпинча молиявий қийинчиликлар туфайли маданий тадбирлардан четда қолиб кетади. Шунинг учун ҳам депутат Ойдин Абдуллаеванинг бу ташаббуси ижтимоий тенгликни таъминлаш, инсон қадрини ўрнатилган ва жамиятнинг ҳар бир аъзосига тенг имкониятлар яратиш йўлидаги қадам ҳисобланади.

Тадбир иштирокчилари бой таассуротлар билан қайтидилар.

— Спектакль давомида кечган ҳаяжонли лаҳзалар ва актёрларнинг маҳорати бизда унутилмас таассурот қолдирди. Бу каби тадбирлар бизга маънавий озуқа бериш билан бира, ўзлгимизни англашимизга ҳам ёрдам беради. Биз театрга келиб, Чўлпондек буюк шахснинг ҳаётини кўриб, ўз турмушимизга янаича назар ташлашни ўргандик, — дейди тадбир иштирокчиси “Орият” МФЙ раиси Бахтигул Раҳимова

Таъкидлаш жоизки, “Адолат” социал-демократик фракцияси ижтимоий адолат тамойилларини ва аҳолининг ижтимоий ҳимояланган қатламлари манфаатларини ҳимоя қилишни ўз фаолиятининг устувор йўналишларидан бири сифатида белгилagan. Партия фракцияси аъзоларининг бундай ташаббуслари партиянинг дастурий мақсадлари амалда рўйбга чиқарилаётганининг яққол намунасидир. Чунки ҳақиқий депутатлик фаолияти фақат қонун ишлаб чиқиш билан чекланмасдан, балки халқ билан бевосита мулоқот қилиш, ўларнинг дардини эшитиш ва амалий ёрдам кўрсатишни ҳам ўз ичига олади.

мунали масканлардан бири ҳисобланади. Бироқ сифат бор жойда талаб ҳам юқори. Мактаб биноси аслида 940 ўринга мўлжалланган бўлса-да, бугунги кунда унда 1500 нафарга яқин ўқувчи таҳсил олмақда.

Бундай юклама нафақат ўқув жараёнига, балки ўқувчиларнинг жисмоний, маънавий тарбиясига ҳам таъсир ўтказмай қолмайди. Мактаб жамоаси билан суҳбатда қўшимча спорт залига эҳтиёж борлиги маълум бўлди. Ойдин Абдуллаева бу масалани ўз назорати олиб, уни тегишли вазирлик ва идоралар олдига қўйишни таъкидлади. Зеро, соғлом авлодни тарбиялаш — партиямизнинг устувор вазифаларидан биридир.

РАҚАМЛИ ДУНЁДАГИ ИЖТимоий МАСЪУЛИЯТ

Бугунги ахборот асрида нафақат моддий, балки маънавий хавфсизлик ҳам муҳим. “Чорбоғ” ва “Виқор” маҳаллалари фаоллари ижтимоий тармоқларда тарқалаётган фейк (ёлгон) хабарлар одамлар орасида турли асоссиз хулосаларга сабаб бўлаётганидан ташвиш билдирдилар.

Депутат бу борада аҳолининг ахборот маданиятини ошириш, ҳар бир хабарни саралаш ва медиасаводхонликни кучайтириш бўйича тарғибот ишларини жадаллаштириш зарурлигини қайд этди.

ЭКОЛОГИЯ ВА САЛОМАТЛИК — ЭНГ МУҲИМ МАСАЛА

Учрашувлар давомида янгиҳаётликлар томонидан энг кўп қўрилган оғриқли масалалардан бири — экологик вазият бўлди. Тумандаги ишлаб чиқариш корхоналаридан чиқаётган зарарли тўтунлар атроф-муҳитни заҳарлаб, фуқаролар саломатлигига жиддий хавф туғдирмоқда.

— Биз учун аҳоли саломатлиги ҳар қандай иқтисодий кўрсаткичдан устун, — деди депутат учрашувда.

Ойдин Абдуллаева ҳаво сифати мониторингини мунтазам йўлга қўйиш ҳамда sanoat корхоналарида замонавий филтър ускуналарини ўрнатиш масаласини мутасаддилар олдига қатъий қилиб қўйди. Бу борада депутатлик сўрови юборилиши белгилаб олинди.

ТРАНСПОРТ МУАММОСИГА ЕЧИМ

Маҳаллий аҳолини қийнаётган яна бир масала — жамоат транспорти қатнови эди. “Чортоқ” маҳалласи аҳолиси 48-сонли автобус йўналишини узайтириш бўйича мурожаат қилишди. Мазкур сўров депутатнинг бевосита аралашуви ва “Тошхартрансхизмат” АК билан олиб борилган музокаралар натижасида тез кунларда ижобий ҳал этиладиган бўлди. Эндиликда маҳалла аҳли, айниқса, кексалар ва мактаб ўқувчилари учун манзилга етиш янада осонлашади.

ЯНГИХАЁТНИНГ ЯНГИ ҚИЁФАСИ ВА ЕЧИМИНИ КУТАЁТГАН МАСАЛАЛАР

Янгиҳаёт тумани нисбатан ёш маъмурий бирлик бўлса-да, унинг таркибига киритилган “Тошкент”, “Чортоқ” ва “Файзли” маҳаллалари илгари Тошкент вилояти тасарруфида бўлганлиги боис, инфратузилма борасида ўзига хос қийинчиликлар бор эди. Охириги йилларда бу ерда йўللارни таъмирлаш, кўчаларни ёритиш ва ижтимоий объектларни реконструкция қилиш борасида салмоқли ишлар амалга оширилгани кўзга ташланади.

Бироқ депутатнинг маҳалла еттиликлари билан ўтказган мулоқотлари давомида аниқландики, ҳали олдinda қилиниши керак бўлган талайгина. Хусусан, тоза ичимлик суви ва канализация тизимидаги муаммолар аҳолининг ҳақли эътирозларига сабаб бўлмоқда.

Энг ачинарлиси, маҳалла ички кўчаларида замонавий ёритиш чироқлари ўрнатилган бўлса-да, уларни электр тармоғига улаш ишлари пайсалга солинаётгани аниқланди. “Тошкент” маҳалласидаги ушбу ҳолат бўйича депутат “Тошкент шаҳар нур” ташкилоти билан келишиб, масалани икки ой ичида ижобий ҳал этиш чорасини кўрди. Бу каби сансалорлик ҳолатлари халқ вакилининг қатъий назоратига олинди.

НАЗАРДАН ЧЕТДА ҚОЛГАН ИЖТимоий ИНФРАТУЗИЛМА ВА ХАВФСИЗЛИК

Депутат ўрганишлари давомида аҳолининг кундалик турмуш тарзи учун зарур бўлган хизмат кўрсатиш объектлари, жумладан, дорихона ва сартарошхоналарнинг ҳудудда мавжуд эмаслиги ва аҳоли ушбу хизматлар учун туман марказига қатнаб овора бўлаётгани жиддий камчилик сифатида қайд этилди.

Қолаверса, ҳудудда янги симёғочлар ўрнатилган, эски ва яроқсизларнинг ўз вақтида маҳалла ҳудудидан олиб чиқиб кетилмагани аҳоли, айниқса, ёш болалар ҳаёти учун хавф туғдирётгани маълум бўлди. Депутат ушбу масалада туман мутасаддилари билан боғланиб, муаммони тезкор ҳал этиш кераклигини билдирди ҳамда бу жараёни назоратига олди.

Шунингдек, “Тошкент” маҳалласи ҳудудида “Ўзтелеком” мутахассислари томонидан алоқа кабелларининг сифатсиз ва аҳоли хонадонларига хавфли даражада яқин ўрнатилгани ҳам депутатнинг жиддий эътирозига сабаб бўлди.

Мазкур ҳолатлар юзасидан тегишли ташкилотларга зудлик билан камчиликларни бартараф этиш вазифаси юклатилди.

Яна бир эътиборли жиҳат шундаки, маҳалла биноларининг кадастр ҳуж-

жатлари расмийлаштирилмагани сабабли коммунал шартномалар тузиш, замонавий кўёш панеллари ўрнатиш ёки аҳолига қўлайлик яратиш мақсадида банкоматлар қўйишда сунъий тўсиқлар юзага келаётган экан. Ойдин Абдуллаева ушбу ҳужжатларни тартибга солиш бўйича туман ҳокимлиги мутасаддилари билан келишиб олди.

ЭСКИ УЙЛАРДАН ЗАМОНАВИЙ МАСКАНЛАР САРИ

Депутат ўрганишларининг иккинчи куни “Ал-Фарғоний”, “Виқор”, “Йўлдош” ва “Чорбоғ” маҳаллаларини қамраб олди. Ушбу ҳудудларнинг ўзига хос му-

нарлиси, ушбу ҳудуд катта ўзгаришлар остонасида турибди: жорий йилнинг учинчи чорагидан бошлаб 400 та оилани янги, барча қўлайликларга эга кўп қаватли уйларга кўчириш режалаштирилган.

Давлат дастури асосида олиб борилаётган бу жараён 2028 йилга қадар тўлиқ якунланиши белгиланган. Бу минглаб ҳудуд аҳолисининг муносиб турмуш шароитига эга бўлишини кафолатлайди. Депутат ўз навбатида ушбу лойиҳа доирасидаги қурилишларнинг бориши билан танишди ва олиб борилаётган ишларнинг барча жараёнларини кузатиб боришини билдирди.

раккабликлари бор. Хусусан, аҳолини йиллар давомида қийнаб келаётган асосий масала — маънан эскирган, муддатини ўтаб бўлган ёғоч уйларда истиқомат қилинаётганидир.

Ойдин Абдуллаева ушбу масалани уйма-уй юриб бевосита ўрганди. Қув-

ТАЪЛИМДАГИ ЮТУҚЛАР ВА ИНФРАТУЗИЛМА ЭҲТИЁЖИ

Депутатнинг навбатдаги манзили ҳудуддаги 2-сонли умумтаълим мактаби бўлди. Мазкур даргоҳ ўз ютуқлари ва таълим сифати билан туманда на-

Хулоса ўрнида айтиш мумкинки, Ойдин Абдуллаеванинг Янгиҳаёт туманидаги ўрганишлари шунчаки кузатув эмас, балки муаммоларнинг туб илдизига кириб бориш ва уларни ҳал этишнинг ижро механизmlарини белгилаш билан аҳамиятли бўлди. Зеро, халқ вакилининг ҳар бир қадами ва учрашуви замирида инсон тақдирини, унинг бахти ва фаровонлигига хизмат қилиш мақсади мўжассам. “Адолат ҳар бир инсон ҳаётида ўз аксини топсин” деган эзгу тамойил асосида депутатларнинг бевосита маҳаллабай тизимида оlib бораётган ишлари бугун ўз амалий самарасини бермоқда.

ОЛМАЛИҚ КОМБИНАТИ МИС ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БЎЙИЧА ДУНЁДАГИ УЧТА ЭНГ ЙИРИК КОМПЛЕКСДАН БИРИГА АЙЛНАДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 16 март куни Олмалиқ кон-металлургия комбинатига ташриф буюриб, 3-мис бойитиш фабрикасини ишга тушириш маросимида иштирок этди. Шунингдек, давлатимиз раҳбари мис концентратини ишлаб чиқариш жараёни ва комбинатда ташкил этилган Рақамлаштирилган бошқарув маркази фаолияти билан таништи, тоғ-кон санюатига йирик инвестиция лойиҳаларини жадаллаштириш чора-тадбирлари юзасидан йўғилиш ўтказди.

Давлатимиз раҳбари дастлаб 3-мис бойитиш фабрикасини ишга тушириш маросимида қатнашди. Юртимизда санюат, энергетика, инфратузилма, сервис соҳаларида кўплаб йирик лойиҳалар ишга туширилмоқда. Ҳар бир ҳудудда янги уй-жой массивлари, таълим ва тиббиёт муассасалари, туризм ва маданият масканлари бунёд этилмоқда.

Мамлакатимиз санюати ривожини унун стратегик аҳамиятга эга бўлган 3-мис бойитиш фабрикаси ҳам ана шундай кенг қўламли ишлар ва бунёдкор халқимизнинг фидокорона меҳнати маҳсулидир. "Ёшлик-1" конини ўзлаштириш дастури доирасида 196 гектар майдонда амалга оширилаётган қиймати 2 миллиард 700 миллион долларлик ушбу лойиҳа шунчаки корхона эмас, балки мамлакатимиз санюат қудратини янада мустаҳкамлайдиган, табиий бойлиқларимизни чуқур қайта ишлашга хизмат қиладиган замонавий индустриал мажмуа ҳисобланади.

Фабрика йилига 60 миллион тонна маъданни қайта ишлаб, 900 минг тоннага яқин мис концентрати ишлаб чиқариш қуввати билан нафақат Марказий Осиёдаги энг йирик мис ишлаб чиқарувчи мажмуалардан бири, балки дунёдаги йирик бойитиш фабрикалари сирасига қиради. Лойиҳани жаҳон стандартлари даражасида амалга ошириш мақсадида Италиянинг "Wood", Буюк Британиянинг "Worley Parsons" каби компанияларни жалб этилди. Фабрикада жаҳоннинг етакчи компаниялари – "Metsco", "FLSmidth", "Weir Minerals" ва "Siemens" технологиялари жорий этилган.

Мазкур лойиҳа ҳудуддаги турдош санюат тармоқлари ривожига ҳам кучли туртки берди. Қурилишда ишлатилган металл конструкциялар ҳажмига тенг материалдан 10 та Эйфель миносари, темир-бетон сарфига эса қарийб 2,5 та Бурж Халифа миносарини барпо этиш мумкин. Бу фабриканинг мегаилойиҳа экани яна бир бор тасдиқлайди. "Яшил макон" умумийлиги дастури доирасида фабрика ҳудудда кенг қўламли кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш ишлари амалга оширилмоқда. Точилиб сўғириш тизимлари ва экоди-залин ечимлари санюат ҳамда табиат мувозанатини таъминлашга хизмат қиладди.

Президентимиз ўш нарқидан сўнгги йилларда тоғ-кон санюатида амалга оширилган ишолотлар натижалари ва келгуси режалар ҳақида сўз юритди.

Конларни инвесторларга бериш бўйича шаффоф тизим яратилганининг ҳисобига тўққиз йилда 10 миллиард доллар хоржий инвестиция киритилди. Бугун соҳада 65 та хусусий корхона фаолият юритмоқда.

Натижада тармоқда ишлаб чиқариш 1,7 баробар ўсиб, ўтган йилда 270 триллион сўмга етди. Санюат ҳажми ва бюджетга тушумининг тўртдан бири ушбу тармоқ ҳиссасига тўғри келмоқда. Мухим, юқори даромадли энг кўп иш ўринлари ҳам айнан шу соҳадаги корхоналарда.

Хоржий ҳамкорлар билан юқори малакали кадрларни тайёрлаш йўлга қўйилгани ҳам энг катта ютуқлардан бири бўлгани тасдиқланади.

Хусусан, Олмалиқда "Москва пўлат ва қорیشма металлургия институтининг филиали (МИСиС)", Олмалиқ техника институтининг филиали (ИТИ), Тошкент шаҳрида Геология факультетининг филиали (Ухань геология университети билан ҳамкорликда) ҳамда Италиянинг Пиза университети филиали ташкил қилинди. Навоий кончиллик технологиялари университетининг ҳам Россия, Канада, АҚШ, Франция ва Чилининг илгор олийгоҳлари билан қўшма дастурлар йўлга қўйилди.

Бунинг самараси ўлароқ, илгари қимматбаҳо ва рангли металллар асосан хомаше шаклида экспорт қилинган бўлса, бугун йилига 100 минг тонна мис ўзимизда қайта ишланиб, юқори қийматли маҳсулот яратилмоқда, қисқа муддатда заргар-

лик санюатида ишлаб чиқариш 3,3 карра ўсиб, 13 триллион сўмдан ошди. Президентимиз жорий йилнинг ўзида ишга тушадиган лойиҳаларни ҳисобга олиб, мисни чуқур қайта ишлаш қувватлари 240 минг тоннага етишини таъкидлади. Яқин икки-уч йилдаги янги лойиҳалар натижасида бу кўрсаткичлар янада ошади.

Мис санюат, энергетика, электротехника, рақамли иқтисодиёт, сунъий интеллект, "яшил" тараққиёт учун стратегик хомашёга айлангани кўрсатиб ўтилди.

– Кимки мис санюатида юқори қиймат занжирини яратса, келажак санюатини барпо этган бўлади. Қайси давлат бу хомашёни чуқур қайта ишлаш учун кучли инфратузилма яратса, у минглаб оилаларга даромад, ҳудудларга тараққиёт, мамлакатга кудрат олиб келади. Шу боис, биз ишолотларимизнинг илк кунларидан геология-қидирув ишларига алоҳида эътибор қаратиб, мавжуд захиралар ва уларни ишга солиш бўйича имкониятларимизни белгилаб олдик, – деди давлатимиз раҳбари.

Биргина "Ёшлик-1" конидан жорий йилнинг ўзида 20 миллион тонна руда қазиб олинади. Бу рақам келгуси икки йилда 60 миллион тоннага етади. Умуман, "Ёшлик-1" ва "Қалмоққир" конларида 45 миллион тонна мис, 5 минг тоннадан зиёд олтин захирасининг борлиги, ушбу захира санюатга камиди 100 йилга етadиган кафолатли хомашё базаси бўлиши таъкидланди. Конлардаги молибден, селен, теллур, рений каби ноёб металллар янги инновацион йўналишлардаги лойиҳалар учун мустаҳкам замин яратяди.

3-мис бойитиш фабрикаси тўлиқ ишга тушганидан кейин Олмалиқ комбинатининг мис концентратининг кунлик ҳажми ҳозирги 2 минг 400 тоннадан 5 минг тоннага ошади. Шу билан бирга, лойиҳа доирасида 6 мингдан зиёд ёшлар юқори даромадли иш жойига эга бўлади. Фабрикада АҚШ, Германия, Россия, Хитой ва Финляндиянинг тоғ-кон санюатидаги энг илгор технологиялари жорий қилинмоқда. Барча технологик жараёнлар рақамлаштирилиб, сунъий интеллект асосида ягона бошқарув тизимига уланади. Буларнинг ҳисобига энергия сарфи 10 фоизга, таннарх 15 фоизга камаяди, меҳнат унумдорлиги эса 10 фоизга ошади.

Бундан ташқари, қиймати 2,5 миллиард долларлик янги мис эритиш заводи барпо этиш бўйича ишлар ҳам бошланган.

Умуман, ушбу 2 та йирик қувват ҳисобига мис катоди ишлаб чиқариш йиллик ҳажми 148,5 минг тоннадан 300 минг тоннага, олтин 20 тоннадан 33 тоннага, қумуш 161 тоннадан 203 тоннага, молибден 850 тоннадан 1,7 минг тоннага етиши таъкидланди. Шу билан бирга, уран қазитиш ва кимё санюати учун зарур хомашё бўлган сульфат кислотасини ишлаб чиқариш 3 карра ошади.

Президентимиз бу кўрсаткичларни яна 1,5 карра оширишга хизмат қиладиган 4-мисни бойитиш фабрикаси бўйича лойиҳаолди ишлар жадал кетаётганини таъкидлади.

Ўзбекистон 2030 йилга қадар ишлаб чиқаришини олтинда 175 тоннага, қумушда 500 тоннага, уранда 15 минг тоннага, мисда 500 минг тоннага етказишни мақсад қилган. Бу борада амалга оширилаётган 22 миллиард долларлик лойиҳалар доирасида яратиладиган 40 мингга яқин юқори даромадли иш ўринлари ёшларимиз учун катта имконият бўлади.

Давлатимиз раҳбари фабрикани қуришда фаол иштирок этётган барча ишчи-ҳодимлар, қурувчи ва машинистлар, муҳандис ва технологлар, геолог ва кончилар, ўзининг тажрибаси ва касбий салоҳияти билан ёшларга устозлик қиладиган фахрийлар, лойиҳага ўз ҳиссасини қўшаётган хоржий ҳамкорларга

чуқур миннатдорлик билдирди. Фабриканинг янги меҳнат жамоасига эса келгуси ишларида улкан зафарлар тилади. Комбинат ишчилари, меҳнат фахрийлари, профессор-ўқитувчилар билан мулоқотда бўлди.

Маросим якунида давлатимиз раҳбари раамий тугмани босиб, фабрика фаолиятига старт берди. Шундан сўнг Президентимиз Олмалиқ кон-металлургия комбинатига барпо этилган мис концентратини филтёрлаш корпусида бўлди.

3-мис бойитиш фабрикаси таркибидagi корпус йилига 917 минг тоннага яқин мис концентратини ишлаб чиқариш қувватига эга. Замонавий санюат пресс-филтёрлари, насос агрегатлари, шлам ва сув айланма тизимлари ўрнатилган. Усуналар халқаро стандартлар асосида ишлаб чиқарилган бўлиб, юқори самарадорлик ва энергия тежамкорлиги билан ажралаб туради.

Айни вақтда қурилиш ишлари тўлиқ якунланиб, корпусда умумий 5 та пресс-филтёрдан 3 таси тўлиқ ишга туширилган, яна 2 таси ишга туширишга ҳозирланмоқда.

Филтёрлаш корпусида флотация жараёнидан келган мис концентратини қалаб қилиш, концентратни қуюштириш ва филтёрлаш, тиндирилган сувни ажратиш ва қайта ишлаб чиқаришга қайтариш, тайёр мис концентратини сақлаш ёки кейинги қайта ишлаш босқичига узатиш каби технологик жараёнлар амалга оширилади.

Бугунги кунда бу ерда 130 нафарга яқин ишчи меҳнат қилмоқда.

Давлатимиз раҳбари иш жараёни ва тайёр маҳсулотни кўздан кечирди, ходимлар билан суҳбатлашди.

Президентимиз иштирокида шу ернинг ўзида мис концентратидан намуналар олиш маросими ўтказилди. Намуналар 2 та алоҳида идишга солиниб, Олмалиқ комбинати музейи ва Тошкентдаги Давлат геология музейига юборилди.

Президент Шавкат Мирзиёев Олмалиқ кон-металлургия комбинатига ташкил этилган Рақамлаштирилган бошқарув маркази фаолияти билан таништи. Мазкур марказ комбинатнинг 1-, 2- ва 3-мис бойитиш фабрикаларидаги ишлаб чиқариш жараёнларини мувофиқлаштириш, самарадорлигини ошириш ва узлуқсиз мониторингини таъминлашда муҳим ўрин тутмоқда.

Замонавий рақамли бошқарув тизимлари, катта экранли мониторинг панеллари, видеоқўзғатув воситалари, шунингдек, "Siemens PCS 7" ва "AVEVA PI Vision" платформалари орқали майдалаш, флотация, қуюштириш, филтёрлаш, реагентлар билан таъминлаш, технологик сув таъминоти, цехлар ва транспорт тизими фаолияти реал вақт режиминда назорат қилинмоқда.

Бошқача айтганда, ушбу марказ фабриканинг ўзига хос "миyasi" бўлиб, йилгиримингдан зиёд ускуна ягона ахборот тизимига уланган.

"Ақлли" камералар орқали дастлабки мониторинг амалга оширилади, сунъий интеллект ёрдамида эса аномал ҳолатлар автоматик тарзда бикирланади. Бу маълумотларни ягона ахборот тизими орқали таҳлил қилиш ва тезкор қарорлар қабул қилиш имконини беради.

Президентимиз марказ фаолияти билан танишар экан, сунъий интеллект орқали, айниқса, тоғ-кон ва металлургия тармоқларида самарадорлигини ошириш бўйича катта имкониятлар борлигини таъкидлади. Шу билан бирга, сув ресурсларидан оқилona фойдаланиш мақсадида замонавий ресурс тежовчи технологияларни кенг жорий этиш зарурлигига алоҳида эътибор қаратилди.

Шу муносабат билан 2030 йилга қадар Ўзбекистонда олтин ишлаб чиқаришини 175 тоннага, қумушни 500 тоннага, урани 15 минг тоннага, мисни 500 минг тоннага етказиш бўйича белгиланган марраларга эришиш учун барча имкониятларни тўлиқ сафарбар этиш зарурлиги қайд этилди.

Бу борада ҳар бир йирик лойиҳани аниқ график асосида амалга ошириш, молиялаштириш, қурилиш, логистика, технологик жиҳозлаш ва кадрлар билан таъминлаш масалаларини ўзаро уйғунлашда ҳал қилиш муҳимлиги кўрсатиб ўтилди.

Ийгилишда, аввало, Олмалиқ кон-металлургия комбинатига амалга оширилаётган стратегик лойиҳаларнинг бориши тўғрисида қўриб қилинди. Хусусан, 3-мис бойитиш фабрикасининг кейинги навабларини жадаллаштириш юзасидан аниқ топшириқлар берилди.

Шунингдек, мазкур лойиҳанинг технологик доами ҳисобланган янги мис эритиш заводи ни барпо этиш масалалари ҳам қўриб қилинди. Унда техник-иқтисодий асосни яқунлаш, хоржий экспертларни жалб қилиш, қисқа муддатларда қурилиш ишларини бошлаш юзасидан масъуларга аниқ вазифалар юклатилди.

Олмалиқ комбинатининг истиқболдаги эҳтиёжларидан келиб чиқиб, 4-мис бойитиш фабрикаси бўйича техник-иқтисодий асосни ишлаб чиқиш учун нуфузли халқаро компанияларни жалб этиш вазифаси алоҳида кўрсатиб ўтилди. Ушбу ҳужжатда сув таъминоти, темир йўл, энергетика инфратузилмаси, экологик талаблар ва юқори самарали технологияларни комплекс қамраб олиш лозимлиги таъкидланди.

Ийгилишда жорий йил учун тармоқда 90 та лойиҳа доирасида 2 миллиард 200 миллион доллар инвестиция жалб қилиниши, 172,5 минг тонна мис, 120 тонна олтин, 210,5 тонна қумуш ва 8 минг тонна уран ишлаб чиқариш вазифалари белгилангани қайд этилди.

Шу билан бирга, бир қатор истиқболли конлар ва объектлар бўйича техник-иқтисодий асосларни тез фурсатда яқунлаш, экспертiza жараёнларини соддалаштириш бўйича қабул қилинган янги қарор имкониятларидан самарали фойдаланиш зарурлиги таъкидланди. Хукуматга ушбу лойиҳалар доирасидаги ташкилий ва ҳуқуқий масалаларни қисқа муддатда

ларини жадаллаштириш юзасидан йиғилиш ўтказди.

Таъкидланганидек, бугунги кунда ахборот технологиялари, сунъий интеллект, робототехника, энергетика, электротехника, кимё ва мудофаа санюати каби стратегик тармоқларни жадал ривожлантириш кўп жиҳатдан мис, уран, литий, вольфрам ва бошқа муҳим металллар базасига таянади. Дунё бозорларида мазкур ресурсларга талаб ошиб бораётгани, жумладан, мис концентратини бозорда тақчиллик кучайиб, нархлар ўсиши кутулаётгани тоғ-кон ва металлургия соҳасидаги лойиҳаларни тезлаштиришни янада долзарб қилиб қўймоқда.

Шу муносабат билан 2030 йилга қадар Ўзбекистонда олтин ишлаб чиқаришини 175 тоннага, қумушни 500 тоннага, урани 15 минг тоннага, мисни 500 минг тоннага етказиш бўйича белгиланган марраларга эришиш учун барча имкониятларни тўлиқ сафарбар этиш зарурлиги қайд этилди.

Бу борада ҳар бир йирик лойиҳани аниқ график асосида амалга ошириш, молиялаштириш, қурилиш, логистика, технологик жиҳозлаш ва кадрлар билан таъминлаш масалаларини ўзаро уйғунлашда ҳал қилиш муҳимлиги кўрсатиб ўтилди.

Ийгилишда, аввало, Олмалиқ кон-металлургия комбинатига амалга оширилаётган стратегик лойиҳаларнинг бориши тўғрисида қўриб қилинди. Хусусан, 3-мис бойитиш фабрикасининг кейинги навабларини жадаллаштириш юзасидан аниқ топшириқлар берилди.

Шунингдек, мазкур лойиҳанинг технологик доами ҳисобланган янги мис эритиш заводи ни барпо этиш масалалари ҳам қўриб қилинди. Унда техник-иқтисодий асосни яқунлаш, хоржий экспертларни жалб қилиш, қисқа муддатларда қурилиш ишларини бошлаш юзасидан масъуларга аниқ вазифалар юклатилди.

Олмалиқ комбинатининг истиқболдаги эҳтиёжларидан келиб чиқиб, 4-мис бойитиш фабрикаси бўйича техник-иқтисодий асосни ишлаб чиқиш учун нуфузли халқаро компанияларни жалб этиш вазифаси алоҳида кўрсатиб ўтилди. Ушбу ҳужжатда сув таъминоти, темир йўл, энергетика инфратузилмаси, экологик талаблар ва юқори самарали технологияларни комплекс қамраб олиш лозимлиги таъкидланди.

Ийгилишда жорий йил учун тармоқда 90 та лойиҳа доирасида 2 миллиард 200 миллион доллар инвестиция жалб қилиниши, 172,5 минг тонна мис, 120 тонна олтин, 210,5 тонна қумуш ва 8 минг тонна уран ишлаб чиқариш вазифалари белгилангани қайд этилди.

Шу билан бирга, бир қатор истиқболли конлар ва объектлар бўйича техник-иқтисодий асосларни тез фурсатда яқунлаш, экспертiza жараёнларини соддалаштириш бўйича қабул қилинган янги қарор имкониятларидан самарали фойдаланиш зарурлиги таъкидланди. Хукуматга ушбу лойиҳалар доирасидаги ташкилий ва ҳуқуқий масалаларни қисқа муддатда

ҳал қилиш топширилди. Энергетика ресурсларига бўлган талаб ортиб бораётган шароитда қўриб қилиш ва уни қайта ишлаш лойиҳаларини жадаллаштириш масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Аҳоли ва санюат корхоналарига қўриб етказиб бериш ҳажмини ошириш юзасидан вазифалар белгиланди.

Навоий кон-металлургия комбинати фаолияти доирасида "Мурунтов" конини кенгайтиришнинг навабдаги босқичи, янги конларни ўзлаштириш, мураккаб рудалардан олтин ажратиб олиш технологияларини жорий этиш, шунингдек, айрим йирик лойиҳалар бўйича инвесторлар билан ҳамкорлик механизмларини қайта қўриб чиқиш юзасидан топшириқлар берилди.

Металлургия йўналишида "Ўзметкомбинат"да ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, ички хомашё базасидан самарали фойдаланиш, рақобатбардош маҳсулот турларини кўпайтириш, бозор талабига мос металл листлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш масалалари қўриб қилинди. Бу борада хомашё таъминоти, маҳсулот турларини диверсификация қилиш ва янги бозорларни ўзлаштириш бўйича аниқ чоралар белгиланди.

Ийгилишда Технологик металлургия комбинати фаолиятига ҳам тўхталганиб, санюат учун муҳим металллар ва мураккаб қотишмалар ишлаб чиқаришини кенгайтириш, селен, теллур, кукун металлургияси деталлари ва бошқа юқори қўшилган қийматли маҳсулотлар ишлаб чиқариш бўйича лойиҳаларни жадаллаштириш вазифаси қўйилди.

Тармоқ корхоналарида таннархни пасайтириш ва харажатларни қисқартириш масалалари ҳам диққат марказида бўлди. Мутасаддиларга бир бирик маҳсулот таннархини қисқартириш, энергия сарфини камайтириш, ресурслардан тежамкор фойдаланиш ва ойма-ой аниқ натижаларга эришиш бўйича манзилли дастурлар ишлаб чиқиш топширилди.

Давлат харидлари ва кооперация соҳасида маҳаллий компонентни кенгайтиришга алоҳида ургу берилди. Шу боис, мутасаддиларга лойиҳалар ва харидларда маҳаллий компонент улушини жорий йилда 2 миллиард доллардан ошириш бўйича аниқ кўрсаткичлар белгиланган.

Шунингдек, геология-қидирув ишларини кучайтириш, қўшимча захираларни аниқлаш, янги кон ва инвестиция блокларини инвесторларга тақдир қилиш, углеводородга истиқболли майдонларни иқтисодий жиҳат эътибори бўйича режалар муҳокама қилинди. Бу йўналишда жорий йилда олтин, қумуш, мис, уран ва рух захираларини сезиларли ошириш вазифаси қўйилди.

Ийгилишда соҳада амалга оширилаётган 22 миллиард долларлик лойиҳалар доирасида 38 мингта янги иш ўрни яратилиши, жумладан, 7,5 минг муҳандис ва 14 минг ўрта бўғин мутахассисларига эҳтиёж пайдо бўлиши қайд этилди. Шу муносабат билан соҳадаги олий таълим муассасалари ва техникумлар фаолиятини янги талаблар асосида ташкил этиш, таълим дастурларини замонавий технологияларга мослаштириш, дуал таълимни кенг жорий этиш, диплом ишларини бевосита ишлаб чиқариш вазифалари билан боғлаш бўйича кўрсатмалар берилди.

Бундан ташқари, олийгоҳлардаги илмий тадқиқотларни комбинатлардаги амалий технологик ечимларга йўналтириш, илмий ишлар натижаларини ишлаб чиқаришга таъдир этиш, талабалар учун ўқув-масгулот полигонларини ташкил қилиш, санюат корхоналарида цехларни амалиёт билан бир қаторда техника йўналишидаги рақамлаштириш бўйича кўрсатмалар берилди.

Янги лойиҳалар доирасидаги долзарб илмий мавзулар рўйхатини очик эътибор қилиш тизимини йўлга қўйиш топширилди. Бу тадқиқотларда соҳадаги 5 та олийгоҳ билан бир қаторда техника йўналишидаги рақамлаштириш бўйича кўрсатмалар берилди.

Мутасадди раҳбарларга ушбу режалар ижросини ҳар ой жойларга чиққан ҳолда корхонабай танқидий муҳокама қилиш, мавжуд масалаларни тезкор ҳал этиш ва ҳар чорак якунлари бўйича ҳисобот қилиш таъдир этиш топширилди.

Абдулла ОРИПОВ таваллудининг 85 йиллиги

Ҳақиқий ижодкор фақатгина ўз гами билан яшай олмайди. Унинг қувончию изтироби ҳам, орзусию армони ҳам Ватан ва Миллат қисмати билан чамбарчас боғлиқ ҳолда кечади. Ватан обод, Миллатнинг шони баланд бўлса, унинг кўнгли ҳам тоғ қадар юксалади. Она замин таназзул гирдобиди, халқи андуҳ қамиди қолса, энг аввал унинг қалбиди тўфон қўзғалади. Абдулла Орипов ана шундай буюқ қалб эгаси бўлган улуг ижодкор эди.

Буюқ ШОИРЛИК Чўнғ Армони

Нурбой ЖАББОРОВ,
профессор

Ватанпарварлик шоир кўнлида ҳаётий тажриба давомида шаклланди ўсиб борган эмас, бу туйғу унинг асла табиатида мужассам эди. У ватанпарвар бўлиб туғилган. Миллатпарварлик ҳам худди шундай – шоир учун ҳаётий аъмо эди. Япония саёхати давомида ёзилган шеърлари таҳлими ҳам ушбу фикрни тасдиқлайди. Мана, бу тўртлик шунинг исботидир:

**Дунёда тугамас экан армонлар,
Ўтди қанча замон, қанча сарбонлар.
Ўтира берибман буюқман дея,
Манзилга етибди бошқа қарвонлар.**

“Дунёда тугамас экан армонлар”. Шоир қандай армонни назарда тутяпти? Қанча замон, қанча сарбонлар келиб-кетса ҳам тугамасдан бу армоннинг боиси не?! Табиийки, ижодкор кўнглини ўртаган бу туйғу шахсий кечими махсуси эмас. Бу армон Ватан тақдир, Миллат қисмати билан боғлиқ.

Шоир Узоқ Шарқ сафарига экан, Япониянинг тарраққийда биздан нақадар ўзини кетганини кўрди ва ҳайратланди. Фақат ҳайратланибгина қолмади. Буюқ тарихга эга, икки жаҳоншумул Ренессансга муаллифлик қилган мутафаккир аждодларнинг бутунги ворислари замонавий тараққий суръатидан асрлар қадар ортада қолганидан кўнгли ўксиди. Ўзга қарвонлар кўзгаган манзилига етганини кўриб, она юрт қарвони депсиниб турганидан юраги ачиди. Қалбини армон ништарлари аёвсиз тилди. Буюқ келажак ҳақидаги ширлар ўртада ташланган бир замонда қолақликнинг бу янглиғ аянгли даражасига тугшанимиздан қаттиқ изтироб чекди.

Тўртликнинг: “Ўтира берибман буюқман дея, Манзилга етибди бошқа қарвонлар” деган сатрлари ана шу изтироб ва андуҳ ифодаси ўлароқ яраган.

Ўз-ўзига маҳдми бўлиб – йилот. Аждодларимиз беназир бўлгани рост. Тарихда ҳайратга арзиран ютуқларга эришганимиздан асло кўз юмиб бўлмайди. Лекин чинакам саодатга эришмоқ учун ўтмиш билан фахрлининг ўзини кифоя қилмайди. Бунинг учун ўша аждодларга муносиб яшамоқ, уларнинг ютуқларини янглири билан мунтазам равишда бойитиб бормоқ зарур. Афсуски, биз ҳар доим ҳам бунга муваффақ бўлган эмасмиз. Токмоқда ёзилган юқоридаги тўртлик ана шу чўнғ армоннинг шоир қалбиди сувратланиши натижасидир. Зеро, “Қарвон” сарлаҳида бу шеър ёзилган 2003 йилда бундай фикрларни айтиш чинакам жасорат бўгани исбот талаб қилмайди. Шунинг ўзиде Абдулла Ориповнинг Ватан ва Миллат дарди билан яшаган, она замин қисмати учун куйинган буюқ ижодкор бўлгани далилидир.

Тўзаллик, ободлик, яратувчилик айёми

Камол МАТЁҚУБОВ,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси

Баҳор бошланиши билан унинг бағрида яна бир улугвор ўзгариш рўй беради. Қишнинг тўксон кун давом этган тунги узайишлари, ҳукмронликлари ниятсизга етади. 21 мартда тун ва кун вақт жиҳатдан тенглашади. Баҳорий тенглик юзага келади. Шу кундан бошлаб тун – зулмат чекиниб, кун – ёруғлик узая бошлайди. Гўё яхшилик ёмонлик устидан ғолиб келади. Шу сабабли ушбу кунни шарқ халқлари, Ўрта Осиё аҳолиси, жумладан, халқимиз Янги кун – Наврўз деб атаб, улуг байрам сифатида нишонлашган. Шу тарих табиатнинг байрами жамиятнинг, инсониятнинг байрамга айланган. Ушбу байрамнинг ниҳоятда қадимийлигига кекса тарих, ўтмиш биткилари гувоҳ.

Улуг мутафаккир Умар Ҳайём “Наврўзнама” асаридида бу кун ва унинг байрамга айланиши хусусида бундай деб ёзади: “Исфан дармуз ойида мевали дарахт ва ўсимликлар кўккара бошлайди. Офтоб бу ойда охири Хут буржиага етиб келади. Қаймарс вақтини ўн икки бўлакка бўлиб ва йил ҳисобини бошланишини белгилайди. Бу орада тарихдан бир минг қирқ йил ўтди ва офтоб Фарвардинини биринчисида тўққизинчи буржиа кирди. Жамийд пошлоқинини тўрт юз йилга биринчи йили ўтган бу давр тугади ва кўш ўз Фарвардинида Ҳамалнинг бошига қайтди келди. Шундай қилиб дунё мувозанатга келди. (Яъни, тун билан кун тенглашди.) Бу кунда у (Жамийд) байрам ташкил қилди, унга “Наврўз” деб ном берди. Одамларга ҳар йили Фарвардини келганда байрам қилишни ва ўша кунни Янги (йил) деб ҳисоблашни, токи оламда кўш бор экан, Наврўз ҳам барқарор бўлсин, деб буюрди”.

Абу Райҳон Беруний “Осор ул-бокия” асаридида Фарвардин моҳининг биринчи кунини Наврўз санасидир, у янги йилнинг биринчи кун бўлиб, баҳор ёмғирининг биринчи томчиси тушишидан гуллар очилгунча, дарахтлар гуллаганидан мевалар етилгунча, ҳайвонларда насл вужудга келгунча, ўсимликлар унинг чиқишидан тақомиллашгунча давом этган вақтда келади, шунинг учун Наврўз оламнинг бошланиши ва яратилишига далил қилинган, деб маълумот беради. Улуг аллома “Жамийддан кейинги подшоҳлар Фарвардин моҳининг барча кунларини байрамга айлантириб, уларни олти қисмга бўлдилар. Биринчи беш кун подшоҳлар учун, иккинчиси улуг кишилар учун, учинчиси подшоҳларнинг ғуломлари учун, тўртинчиси хизматкорлари учун, бешинчиси халқ оммаси учун, олтинчиси чўпонлар учун байрам қилиб белгиланди”, деб ёзади. Шу билан бирга Беруний “Фарвардин моҳининг олтинчи кунни қатна Наврўз байрами. Айтишларича, шу кунни Аллоҳ махлуқотни яратилишдан фориғ бўлган, Муштарий шу кунни яратилган ва бу куннинг энг саодатли вақти Муштарий соатидир. Шу кунни Зардуштининг Худога муножат этиши наёбати этган, Кайхусров ҳаёсага кўтарилган, Ерда ёшувчиларга шу кунни саодатлар тақсим этишган. Шунинг учун халқлар бу кунни “Умиди кун” деб атайдилар” деган ривоятни ҳам келтиради. Алломанинг ёзишича, Наврўз кун етти хил дон экилган, уларнинг унинг чиқишига қараб, шу йилги галларнинг тўлиқ ёки пуч бўлиши аниқланган. Бундан ташқари, Наврўз кунни Харузо номли сув фариштаси кунни ҳам ҳисобланган. Шу сабаб одамлар оқиб турган сувлардан идишларда сув олиб, умрлари баракатли ва офатлардан ҳоли бўлиши учун устларидан сув қуйганлар. Наврўзда сув сепиш маросими ана шундай пайдо бўлган.

Улуг муаррих Абу Бакр Мухаммад ан-Наршахий “Бухоро тарихи” асаридида Варахша қалъаси ҳақида сўз юритганда бундай деб ёзади: “Бу ерда ҳар ўн беш кунда бир кун бозор бўлади, йилнинг охирида эса одамлар йиғирма кун бозор қилиб, йиғирма биринчи кунни Наврўз – янги йил байрамни ўтказадилар. Буни “Наврўзи кишөөвэрзон” – “Деҳқонлар наврўзи” дейдилар. Бухоро деҳқонлари (йил кунлари) ҳисобини ўша кундан бошлайдилар ва бунга эътибор берадилар. Оташпарастларнинг Наврўзи ундан беш кун кейин келади”. Бошқа бир тарихчи Абул Ҳасан Нишопурий “Ҳазоин ул-улум” асаридида оташпарастлар (зардуштийлар) Наврўзи ҳақида яна шундай деб маълумот беради: “Сивёуш ёки Кайкөөс ўз отасидан қочиб, Жайхун дарёсидан ўтиб, Афросиёбнинг олдига келди. Афросиёб уни яхши қабул этди ва ўз қизини унга хотинликка бериб, айтишларича, мулкнинг бир қисми – вилоятини ҳам унга топширди. Бу вилоят ўзига вақтинча берилиб қўйилган жой эканлиги тўғрисида Сивёуш бу ердан ўзидан бир ёдгорлик қолдиришни истади. Шундай қилиб, у Бухоро хисорини бини қилдириб, Кимлардир у билан Афросиёб ўртасида ёмон ағал юреъзиди ва на тўғрада Афросиёб уни ўлдирди ҳамда ана шу хисорда шарқий дарёзоддан киреварида “Дарвозайи гуриён” деб аталган сомонфуршлар дарёзодининг ичкарисига дафн этди. Шу сабабли Бухоро оташпарастлари ўша жойни азиз тутадилар ва унга атаб ҳар бир эркак киши ҳар йили Наврўз кунни кўш чиқишидан олдин ўша жойда биттадан хўроз сўяди. Бухоро аҳолисининг Сивёушнинг ўлдирилишига бағишлаб айтаган марсиялари бўлиб, у барча вилоятларда машхурдир. Қўшиқчилар уни “оташпарастлар йилгиси” дейдилар. Бу гаплар бўлганга ҳозир уч минг йилдан ортқроқ вақт ўтди”.

“Наврўзнама” олис ўтмишда фақат тарихий асарлардагина эмас, мусиқа санъатида ҳам яратилган. Халқимиз томонидан бу байрамга атаб қуйлар, қўшиқлар тўқилган. Масалан, “Шашмақом”нинг нарс деб аталадиган шўбалари қаторида “Наврўзи сабо”, “Наврўзи аҷам”, “Наврўзи хоро” шўбалари ҳам мавжуд. Айни пайтда уларнинг ашуллари билан бирга тароналари ҳам яратилган. Наврўз байрамидида “Шашмақом”даги бу қўшиқлар ва қуйлардан ташқари “Наврўзи аҷам” деб аталган халқ куйи ҳам ижро қилинган.

Бу маълумотлар Наврўз байрамнинг нафақат қадимийлигини, унинг туб негизлари юртимиз билан боғлиқлигини ҳам исботлайди. Наврўз қандай замон ва қандай даврон бўлишига қарамай, барча даврларда буюқ қадрият сифатида улугланиб келинган. Юртимизга босқинлар ва таъқиқлар ҳам уни халқимиз қалбидан ўчира олмаган. Шу сабабли ҳам бу байрам биз учун ҳаёт абадийлигини, табиатнинг устувор қудрати ва саховатини, минглаб йиллик қадриятларимизни, аждодларимизнинг ўлмас мероси бўлган урф-одатларимизни намоен этувчи эзгулик тирмоқли сифатида яшиб келмоқда. Бу байрамнинг яна бир ўзига хос хусусияти шундаки, халқимизга, миллатимизга ҳос юксак инсонийлик, меҳр-муруват, оқибат, қадр-қиммат, саховатпешалик, бағри кенглик, самимийлик каби олжманоқ қадриятлар асрлар оша ўтиб, сайқалланиб, эндиликда янгича маъно касб этмоқда.

Наврўз кўп асрлар давомида нафақат юртимизда, балки шарқ халқлари, мамлакатларининг Янги йил байрами сифатида улугланиб келинган. Бу байрам Покистон ва Афғонистонда етти хил таом ва етти хил шарбат тайёрланган ҳолда қутиб олинади. Қозғистонда байрам кунини пишириладиган энг тансиқ таом – Наврўз гўжасига етти та маҳсулот солинган. Наврўз энг улуг кун деб белгиланган. Қўриғистонда март ойи Наврўз ойи деб белгиланган ва бу ойда туғилганларга Наврўз исми қўйилган. Туркманистонда 21 мартда Наврўз байрами билан биргаликда “Онлар кун”, “Аёллар кун” ҳам нишонланади. Эронда бу байрам 13 кун тантана қилинса, Тожикистонда етти хил таом пишириб қутиб олинган. Озарбайжонликлар байрам тантаналарини мусабфо бўлоқларда ва дарёларда чўмилиб, бир-бирларини ширинликлар билан сайлашдан бошлаб, туркияликлар Наврўзни 23 мартда нишонлашган. Бу байрам қаерда, қандай тантана қилинишидан қатъи назар инсонлар ўртасида меҳр-оқибатни кучайтиришга хизмат қилган. Эндиликда бу байрам руҳи умуминсоний ғоялари, гўзал анъаналари, ўлмас қадриятлари билан дунё халқлари ҳаётига ҳам сингиб бормоқда. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеясининг 2010 йил 23 февралдаги резолюциясига мувофиқ, 21 март ҳар йили дунё миқёсида Наврўз халқаро кун сифатида нишонланиб келинмоқда.

Халқимиз ҳар бир кун, ҳар бир сана ва ҳар бир байрамни улуг тутган. Уларга янгилинишларнинг, яхшиликларнинг бошланиши, деб эхтиром билан муносабатда бўлган. Шу сабабли улуг алломаларимиз янги кун, янги йил ва байрамларни ҳафтанинг қайси вақтида кириб келиши, қай тарзда бошланишини белгилаб, йил давомида содир бўладиган воқеа-ҳодиса, табиатда ва жамиятда, инсонлар ҳаётида юз берадиган ўзгаришлар ҳақида маълумотлар эзиб қолдирганлар. Яъни, “Йилнома”, “Солнома”, “Наврўзнама” каби тақвимларни яратганлар. Ана шулар орасида улуг аллома Ҳаким ат-Термизийнинг “Солнома” ва “Наврўзнама” тақвимлари энг ишончли манбалар сифатида эъзозланади.

Ҳаким ат-Термизий “Наврўзнама” асаридида “Авар Наврўзи олам шанба кунини доҳил бўлса, Зухал(Сатурн)га таваллуқлидир. Шу йил баъзи ўлкаларда қийинчиликлар барҳам топади, хунрезликлар, урушлар кўп бўлади, охир-оқибат уларга қон қўйлади. Ёмғир кўп ёғади. Жануб соҳида фитна ва ёлғонлар фойш бўлади. Тинчлик, осойишталик барқарорлашади. Мевалар кўп бўлади, лекин кузги экинлар яхши бўлади. Тўқинчилик, мўл-кўлчилик юзага келади. Йил охирида қиш узашиб, қаттиқ келади. Валлоҳу аълам биссаёвоб”, дейилади. Эҳуд у “Солнома” асаридида “Наврўзнама” тақвими давомида “Авар Наврўз от йили кирса, подшоҳлар ўртасида жанг-жадал ва хунрезли (қон тўкиш) кўп бўлади. Ёзи ва қиш хўб мўътадил (ўртача) бўлиб, қиш охири қаттиқ бўлади. Фаллалар кўп бўлади. Ва лекин чаҳорло(ҳайвонлар)га андак ҳалокат теккай. Қиш узун бўлмай, дарё қишти (кемалар) яхши бўлмай. Ҳар фарзандки йилнинг аввалинда туғилса, захматлик бўлмай ва лекин дониш (билимлик) ва ҳикматлик бўлиб, подшоҳларга сўзи маъқул ва мардона бўлмай. Ва йилнинг ўртасида туғилса, хушфелъ ва хушғуфтор бўлмай. Ва йилнинг охирида туғилса, бадхўй, гафил ва бадаўй (кўп оқсўзи) бўлмай. Валлоҳу аълам биссаёвоб”, деб ёзади.

Улуг алломанинг башоратларини эътиборга олиб, бу йил Ҳамалдан от йили бошлангани ва Наврўз шанба кунини киришини ҳисобга оладиган бўлсақ, юртимиз ва халқимиз учун 2026 йил хайрли, баракотли, ютуқларга бой йил бўлишидан далолат бормоқда. Илоҳо, Наврўз, улуг аллома ёзганидек, юртимизга ва барча ўлкаларга яхшиликнинг, қувонч ва ютуқларни бошлаб келисин. Заминда тинчлик барқарор бўлсин.

Улуг алломанинг башоратларини эътиборга олиб, бу йил Ҳамалдан от йили бошлангани ва Наврўз шанба кунини киришини ҳисобга оладиган бўлсақ, юртимиз ва халқимиз учун 2026 йил хайрли, баракотли, ютуқларга бой йил бўлишидан далолат бормоқда. Илоҳо, Наврўз, улуг аллома ёзганидек, юртимизга ва барча ўлкаларга яхшиликнинг, қувонч ва ютуқларни бошлаб келисин. Заминда тинчлик барқарор бўлсин.

Улуг алломанинг башоратларини эътиборга олиб, бу йил Ҳамалдан от йили бошлангани ва Наврўз шанба кунини киришини ҳисобга оладиган бўлсақ, юртимиз ва халқимиз учун 2026 йил хайрли, баракотли, ютуқларга бой йил бўлишидан далолат бормоқда. Илоҳо, Наврўз, улуг аллома ёзганидек, юртимизга ва барча ўлкаларга яхшиликнинг, қувонч ва ютуқларни бошлаб келисин. Заминда тинчлик барқарор бўлсин.

Улуг алломанинг башоратларини эътиборга олиб, бу йил Ҳамалдан от йили бошлангани ва Наврўз шанба кунини киришини ҳисобга оладиган бўлсақ, юртимиз ва халқимиз учун 2026 йил хайрли, баракотли, ютуқларга бой йил бўлишидан далолат бормоқда. Илоҳо, Наврўз, улуг аллома ёзганидек, юртимизга ва барча ўлкаларга яхшиликнинг, қувонч ва ютуқларни бошлаб келисин. Заминда тинчлик барқарор бўлсин.

Наврўз кўп асрлар давомида нафақат юртимизда, балки шарқ халқлари, мамлакатларининг Янги йил байрами сифатида улугланиб келинган. Бу байрам Покистон ва Афғонистонда етти хил таом ва етти хил шарбат тайёрланган ҳолда қутиб олинади. Қозғистонда байрам кунини пишириладиган энг тансиқ таом – Наврўз гўжасига етти та маҳсулот солинган. Наврўз энг улуг кун деб белгиланган. Қўриғистонда март ойи Наврўз ойи деб белгиланган ва бу ойда туғилганларга Наврўз исми қўйилган. Туркманистонда 21 мартда Наврўз байрами билан биргаликда “Онлар кун”, “Аёллар кун” ҳам нишонланади. Эронда бу байрам 13 кун тантана қилинса, Тожикистонда етти хил таом пишириб қутиб олинган. Озарбайжонликлар байрам тантаналарини мусабфо бўлоқларда ва дарёларда чўмилиб, бир-бирларини ширинликлар билан сайлашдан бошлаб, туркияликлар Наврўзни 23 мартда нишонлашган. Бу байрам қаерда, қандай тантана қилинишидан қатъи назар инсонлар ўртасида меҳр-оқибатни кучайтиришга хизмат қилган. Эндиликда бу байрам руҳи умуминсоний ғоялари, гўзал анъаналари, ўлмас қадриятлари билан дунё халқлари ҳаётига ҳам сингиб бормоқда. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеясининг 2010 йил 23 февралдаги резолюциясига мувофиқ, 21 март ҳар йили дунё миқёсида Наврўз халқаро кун сифатида нишонланиб келинмоқда.

Халқимиз ҳар бир кун, ҳар бир сана ва ҳар бир байрамни улуг тутган. Уларга янгилинишларнинг, яхшиликларнинг бошланиши, деб эхтиром билан муносабатда бўлган. Шу сабабли улуг алломаларимиз янги кун, янги йил ва байрамларни ҳафтанинг қайси вақтида кириб келиши, қай тарзда бошланишини белгилаб, йил давомида содир бўладиган воқеа-ҳодиса, табиатда ва жамиятда, инсонлар ҳаётида юз берадиган ўзгаришлар ҳақида маълумотлар эзиб қолдирганлар. Яъни, “Йилнома”, “Солнома”, “Наврўзнама” каби тақвимларни яратганлар. Ана шулар орасида улуг аллома Ҳаким ат-Термизийнинг “Солнома” ва “Наврўзнама” тақвимлари энг ишончли манбалар сифатида эъзозланади.

Ҳаким ат-Термизий “Наврўзнама” асаридида “Авар Наврўзи олам шанба кунини доҳил бўлса, Зухал(Сатурн)га таваллуқлидир. Шу йил баъзи ўлкаларда қийинчиликлар барҳам топади, хунрезликлар, урушлар кўп бўлади, охир-оқибат уларга қон қўйлади. Ёмғир кўп ёғади. Жануб соҳида фитна ва ёлғонлар фойш бўлади. Тинчлик, осойишталик барқарорлашади. Мевалар кўп бўлади, лекин кузги экинлар яхши бўлади. Тўқинчилик, мўл-кўлчилик юзага келади. Йил охирида қиш узашиб, қаттиқ келади. Валлоҳу аълам биссаёвоб”, дейилади. Эҳуд у “Солнома” асаридида “Наврўзнама” тақвими давомида “Авар Наврўз от йили кирса, подшоҳлар ўртасида жанг-жадал ва хунрезли (қон тўкиш) кўп бўлади. Ёзи ва қиш хўб мўътадил (ўртача) бўлиб, қиш охири қаттиқ бўлади. Фаллалар кўп бўлади. Ва лекин чаҳорло(ҳайвонлар)га андак ҳалокат теккай. Қиш узун бўлмай, дарё қишти (кемалар) яхши бўлмай. Ҳар фарзандки йилнинг аввалинда туғилса, захматлик бўлмай ва лекин дониш (билимлик) ва ҳикматлик бўлиб, подшоҳларга сўзи маъқул ва мардона бўлмай. Ва йилнинг ўртасида туғилса, хушфелъ ва хушғуфтор бўлмай. Ва йилнинг охирида туғилса, бадхўй, гафил ва бадаўй (кўп оқсўзи) бўлмай. Валлоҳу аълам биссаёвоб”, деб ёзади.

Улуг алломанинг башоратларини эътиборга олиб, бу йил Ҳамалдан от йили бошлангани ва Наврўз шанба кунини киришини ҳисобга оладиган бўлсақ, юртимиз ва халқимиз учун 2026 йил хайрли, баракотли, ютуқларга бой йил бўлишидан далолат бормоқда. Илоҳо, Наврўз, улуг аллома ёзганидек, юртимизга ва барча ўлкаларга яхшиликнинг, қувонч ва ютуқларни бошлаб келисин. Заминда тинчлик барқарор бўлсин.

Улуг алломанинг башоратларини эътиборга олиб, бу йил Ҳамалдан от йили бошлангани ва Наврўз шанба кунини киришини ҳисобга оладиган бўлсақ, юртимиз ва халқимиз учун 2026 йил хайрли, баракотли, ютуқларга бой йил бўлишидан далолат бормоқда. Илоҳо, Наврўз, улуг аллома ёзганидек, юртимизга ва барча ўлкаларга яхшиликнинг, қувонч ва ютуқларни бошлаб келисин. Заминда тинчлик барқарор бўлсин.

Улуг алломанинг башоратларини эътиборга олиб, бу йил Ҳамалдан от йили бошлангани ва Наврўз шанба кунини киришини ҳисобга оладиган бўлсақ, юртимиз ва халқимиз учун 2026 йил хайрли, баракотли, ютуқларга бой йил бўлишидан далолат бормоқда. Илоҳо, Наврўз, улуг аллома ёзганидек, юртимизга ва барча ўлкаларга яхшиликнинг, қувонч ва ютуқларни бошлаб келисин. Заминда тинчлик барқарор бўлсин.

Улуг алломанинг башоратларини эътиборга олиб, бу йил Ҳамалдан от йили бошлангани ва Наврўз шанба кунини киришини ҳисобга оладиган бўлсақ, юртимиз ва халқимиз учун 2026 йил хайрли, баракотли, ютуқларга бой йил бўлишидан далолат бормоқда. Илоҳо, Наврўз, улуг аллома ёзганидек, юртимизга ва барча ўлкаларга яхшиликнинг, қувонч ва ютуқларни бошлаб келисин. Заминда тинчлик барқарор бўлсин.

Улуг алломанинг башоратларини эътиборга олиб, бу йил Ҳамалдан от йили бошлангани ва Наврўз шанба кунини киришини ҳисобга оладиган бўлсақ, юртимиз ва халқимиз учун 2026 йил хайрли, баракотли, ютуқларга бой йил бўлишидан далолат бормоқда. Илоҳо, Наврўз, улуг аллома ёзганидек, юртимизга ва барча ўлкаларга яхшиликнинг, қувонч ва ютуқларни бошлаб келисин. Заминда тинчлик барқарор бўлсин.

Янги китоб

ЮКСАК ҒОЯЛАР ВА ЮТУҚЛАР ТАРАННУМИ

1988 йилда юртимиздаги тилга тушган газеталардан бирида "Ўрта Осиё қўшиб олинганми ёки босиб олинганми?" сарлавҳали мўъжаз мақола эълон қилинди. Бу мақола жамоатчилик онгида катта ўзгариш ясади ўша вақтда. Бундан қарийб 37 йил олдин шу мақола билан бир ёш ижодкор эл назарига тушди. Ўшандан бери у мамлакат ва халқимиз тарихида мустақилликдан кейинги ўзбек давлатчилигини қайта тиклаш, унинг миллий ғоя ва мафкурасини яратиб, ўзбек халқи тарихини, унинг яратувчилик фаолиятини ёритиб бериш ишининг мафкура жабҳаси марказидан ўрин олиб, ижод қилиб келмоқда.

раҳбарининг бевосита кўрсатмаси билан барпо этилган кўнрақ Осиё китъасининг энг тез ривожланган аэропорти мақомини олди.

Исми жисмига монанд «Боқий шаҳар» номи берилган Самарқанд Туризм маркази, Фарҳод кўрғонининг қаршида Зарафшоннинг ўнг қирғоғида барпо этилган ширингина Ширин массиви, осмонўпар бинолари билан машҳур Қорасув массиви кейинги 6-7 йил ичида Самарқанднинг кўри бўлиб, 3 минг ёшли шаҳарни кўламидан ҳайратга тушасиз. Адиб Бухоронинг юксак интеллектуал салоҳиятидан, бу ердаги халқнинг азалий тадбиркорлиги ва яратувчилик характери билан келиб чиқиб, 2017-2024 йилларда жами 9 минг 472 та хорижий ва инвестиция лойиҳалари амалга оширилгани ва вилоятда иқтисодий ислохотлар юксак маромда давом этаётганини ёзади.

Адиб мамлакатимизнинг жанубий сарҳадларида – Сурхондарёда Президент ташаббуси билан амалга оширилган улкан иқтисодий, маданий ва маънавий ўзгаришларни, "Термиз халқаро савдо маркази"ни, воҳода ишга туширилган Ховдог, Какайди, Лалмикор каби нефть-газ конларини, "Замин Ангор Кластер" каби масъуляти чекланган жамоаларнинг фаолиятини ёритиб билан тасвирлаб беради. Бир вақтлар мамлакатнинг чет худуди ҳисобланган Сурхондарё бугун мамлакатимизнинг Жануби-Шарқий Осиёга очилган дарвозаси, мустаҳкам иқтисодий базага эга бўлган обод вилоятга айланади.

Ҳамид Олимжон каби дилбар шоирни, Шароф Рашидов каби атоқли давлат арбобини опичлаб катта қилган Жиззах вилоятида амалга оширилган яратувчиликлар ҳақида ҳикоя қилар экан, адиб бундан 110 йил олдин юз берган Жиззах кўзғолонида шахид бўлган боболаримизни ҳам хотирлайди. Жиззахнинг шижоатли ин-

саноат, қишлоқ ҳужайиғи, ишлаб чиқаришни юксалтириш, маданият, таълим ва соғлиқни сақлаш тизимини тубдан яхшилаш, Оролбуйи экологик ҳалокати оқибатларини юмшатиш бўйича Президентимиз имзолаган 14 та фармон ва қарорларда ўз аксини топган. Адиб қорақалпоқ диёрининг юксалиши ўн йиллар давомида тўпланиб қолган муаммоларни ҳал қилиш баробарида худудда янги саноат тармоқларини, замонавий ишлаб чиқаришни барпо этиш орқали юз бераётганини таъкидлайди. Бугун тоза ичимлик суви билан таъминланган 89,7 фоизга етган, 20,3 минг квартирани ҳал қилиш баробарида худудда янги саноат тармоқларини, замонавий ишлаб чиқаришни барпо этиш орқали юз бераётганини таъкидлайди. Бугун тоза ичимлик суви билан таъминланган 89,7 фоизга етган, 20,3 минг квартирани ҳал қилиш баробарида худудда янги саноат тармоқларини, замонавий ишлаб чиқаришни барпо этиш орқали юз бераётганини таъкидлайди. Бугун тоза ичимлик суви билан таъминланган 89,7 фоизга етган, 20,3 минг квартирани ҳал қилиш баробарида худудда янги саноат тармоқларини, замонавий ишлаб чиқаришни барпо этиш орқали юз бераётганини таъкидлайди.

сонлари юртбошимиз ташаббуси билан Менделев жадвалидан жой олган барча маъданларга эга янги-янги конлар очиб, инновацион технологияларни қўллаб "Басалт – Ўзбекистон" корхонасини барпо этганини, Учқулоч рух-қўрошин қонини қайта ишга туширганини, вилоятда Андижон ва Тошкентдан сўнг учинчи автомобиль ишлаб чиқариш комплекси барпо этилганини ўзига хос тарзда очиб беради.

Қорақалпоғистон Республикаси – ўзбеклар билан ўз тақдирини абадий боғлаган, қуриб бораётган Орол бўйидаги экологик фалокат зонасида яшайётган қардош, туғишган элнинг турмуши, уларнинг муаммолари, эҳтиёжлари ҳар доим ҳукумат диққат марказида. Абдусайд Кўчимов бунини "Опоқ кўкси эзгуликка тўлган эл" мақоласида давлат раҳбарининг ушбу сўзларини иқтибос сифатида келтириб, ёрқин ифодалайди: "Мен Сизлар билан учрашишга Сизларнинг қизғин қарсақларингизни соғиниб эмас, Сизларнинг кўзларингиздаги қувончли кўришга келдим. Сабаби, тарихдан яхши маълум, қорақалпоқ халқи ўтмишда ҳамма вақт қайгу-алам, оғир дард-алам билан кун кечирган".

Қорақалпоқ қардошларимизнинг кўзларидан шодлик учқунлари порлаши учун Президентимиз ўзининг бор куч-ғайратини, жамият ва давлатнинг барча имкониятларини сафарбар қилмоқда. Бу сафарбарлик Қорақалпоқ диёрини ривожлантириш, бу ерда

Жўлибой ЭЛТАЗАРОВ, филология фанлари доктори, профессор

Бугун кўлимиздаги мана шу ажойиб асар – "Юксалиш симфонияси" китоби муаллифи ҳам халқимизнинг сеvimли ижодкори, ҳар доим юрт ташвиши билан яшайдиган адиб Абдусайд Кўчимов эканлиги асло тасодиф эмас. Китобга "Сўзбоши" ёзган сиёсатшунос Қудратилла Рафиқов таъкидлаганидек, асар муаллифи мамлакатимизда давлатимиз раҳбари бошчилигида амалга оширилаётган буюк ишларни, буюк эврилишларнинг фалсафаси, моҳияти ва ҳаётбахш маъносини одамларга оддий тилда шарҳлаб, тушунтирадиган ва тарихга муҳрлайдиган қалам соҳиби сифатида қаршимизга чиқади. Кейинги 10 йил ичида мамлакатимизда Президентимиз раҳбарлигида амалга оширилган тарихий ва оламшумул ўзгаришлар ҳақида самимият билан ҳикоя қилувчи муаллиф ҳар доим юрт етакчисининг хизматига камарбаста бўлган, ўз қалами ва тафаккур кучи билан юксалиш симфонияси оркестридан мустаҳкам ўрин эгаллаган ижодкордир.

Ҳаётбахш ислохотларнинг бош меймори ва илҳомчиси Президентимиз бўлган бўлсалар, бу ислохотларнинг энг ёрқин рангларда намоён бўлган худуди – Самарқанд вилоятидир. Шу сабабли адиб ўз китобини "Ер юзининг сайқали" ёки "Мақолага сизмаган Самарқанд" сарлавҳали битик билан бошлайди. Унда баён этилганлар ҳақиқатан ҳам бир мақолага сизмайди, уни ўқиган кишининг кўз ўнгига 10 йилда қадимий ва навқирон Самарқанддаги ислохотлар, амалга оширилган бунёдкорлик ишлари кино лентасидай ўтади. Ургутни Самарқанд – Ургут темир йўли атиги 7-8 йил олдин барпо этилган Ургут эркин иқтисодий зонасида ишлаб чиқарилаётган 220 турдан зиёд юқори сифатли маҳсулотни юртимиз ва жаҳон бозорига чиқишини таъминлади. Бундан илгарироқ эса Самарқанд ёнбағрида Мирзо Улуғбекнинг "Зижи Кўрагоний" китобига мос қилиб қурилган Самарқанд Халқаро аэропорти мангу шаҳарнинг дунёга очилган самовий дарвозаси бўлган эди ва қисқа муддатда давлат

Biznesni Rivojlantirish Banki

NAVRUO'Z

muborak bo'lsin!

www.brb.uz 1254

Reklama huquqi asosida

АҲИЛЛИК ТИМСОЛИГА АЙЛАНДИ

Тўрақўрғон туманидаги I-сонли техникум ўзгача фойз ва тароватга бурканди. "Адолат" СДП туман кенгаши ҳамда таълим маскани маъмурияти ташаббуси билан ўтказилган Наврўз умумхалқ байрам шодиёнаси юксак кўтаринкилик билан нишонланди.

Партиянинг вилоят кенгаши матбуот котиби Муҳиддин Имомадиев, туман кенгаши раиси Захроҳон Аҳмедова ҳамда техникум директори Гулнора Содикова йиғилганларни айём билан қуладилар. Шунингдек, Наврўзнинг халқимиз маънавиятидаги ўрни, юртимиздаги тинчлик ва осойишталик ҳамда ёшлар камолоти йўлидаги ислохотларнинг аҳамиятини алоҳида эътироф этишди.

Байрам дастури ўзининг ранг-баранглиги ва мазмундорлиги билан барчада бой таассурот қолдирди. Тадбир давомида миллий куй-қўшиқлар ва иқтидорли ёшлар ижросидаги сахнавий чиқишлар даврага ўзгача шуқуқ бағишлади. Техникум худудиде ташкил этилган қушлар парварлишига оид намоишлар, рассомлик ва амалий санъат дурдоналари кўргазмаси иштирокчиларни халқ ижодиётининг сеҳрли оламига олиб кирди. Миллий спорт ўйинлари ва баҳор таомларининг намоиши эса Наврўзнинг асл қадриятларини, унинг миллий руҳи ва тарихий илдизларини янада ёрқинроқ намоён этди.

Таъкидлаш жоизки, бугунги кунда мазкур техникум нафақат маданий тадбирлар, балки таълим сифати борасида ҳам салмоқли натижаларга эришмоқда. Ҳозирда даргоҳдаги 33 та гуруҳда 876 нафар ўқувчи 13 та йўналиш бўйича касб сирларини ўрганмоқда. Айниқса, назария ва амалиётни уйғунлаштирган дуал таълим тизими самарали йўлга қўйилган бўлиб, унинг қамрови 42 фоизни ташкил этмоқда. Бу, ўз навбатида, ёшларнинг меҳнат бозорида ўз ўрнини топишида муҳим омил бўлмоқда. Ҳа, Наврўз қалблар янгилаштириш, меҳр-оқибат ва аҳиллик тимсолидир. Техникумда ўтган бу галги шодиёна ҳам ана шу эзгу ғояларни дилларга муҳрлаб, барчага бирдек қувонч улашди.

Наманган вилояти кенгаши матбуот хизмати